

คนไทยชาวพุทธห่างวัดจริงหรือไม่

พระธรรมสิงหบุราจารย์

H19004

มีเสียงพูดบ่นกัน ทั้งที่เป็นไปตามธรรมดาและเป็นไปด้วยความห่วงใยทั่วไปว่า ทุกวันนี้คนไทยเราที่นับถือพระพุทธศาสนา ห่างวัดกันมากขึ้นทุกที

ทั้งนี้โดยถือเอาเหตุการณ์ที่ว่า วันพระก็ไม่ค่อยมีคนไปวัด วันนักขัตฤกษ์ เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ก็ไม่ค่อยมีคนไปวัด เวลาวัดจัดงานบุญงานกุศล ก็ไม่ค่อยมีคนไปวัด

วัดมีแต่ความเงียบเหงาน่าใจหาย

เป็นอย่างนี้มากมาย

แต่ก็ไม่ใช่จะเป็นทุกวัด

บางวัดก็มีคนไปเข้าออกกันอยู่เป็นประจำ แทบไม่มีเวลาว่าง เวลาปกติที่วัดไม่มีงานอะไรก็มีคนไป โดยไปนมัสการพระบ้าง ไปสนทนาธรรมกับพระบ้าง ไปฟังธรรมกับพระบ้าง

วันสำคัญ เช่น วันพระหรือวันพิเศษ เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา หรือวันที่วัดจัดงานบุญงานกุศล คนไปกันเต็มวัดก็มี

วัดที่มีการศึกษาอบรมหรือมีการปฏิบัติธรรมที่ดำเนินด้วยวิธีการที่บริสุทธิ์ บางวัดแทบไม่มีวันว่าง มีคนเข้าไปรับการศึกษอบรมบ้าง ไปปฏิบัติธรรมบ้าง อยู่เป็นประจำตลอดเวลาก็มี

บางวัด วันพระ หรือ วันอาทิตย์ ที่วัดจัดให้มีเทศนา คนเข้าไปฟังเทศน์กันแน่นที่ประชุม เป็นจำนวนมากก็มี

บางวัดที่มีการทำบุญตักบาตรวันพระ และมีการแนะนำธรรมด้วย คนพากันไปทำบุญเต็มศาลา บางวันแทบจะไม่มีที่นั่งก็มี

เมื่อเป็นเช่นนี้ จะว่าคนห่างวัดจริงหรือไม่ ก็ไม่แน่ อาตมาคิดว่า วัดใดที่ความเป็นวัดห่างคน ก็น่าจะทำให้คนห่างวัด แต่วัดใดที่ความเป็นวัดไม่ห่างคน คนก็คงจะไม่ห่างวัด

วัดที่คนเข้าไปแล้วพบความเป็นวัด คนไม่ห่างวัดแน่ วัดที่คนเข้าไปแล้วไม่พบความเป็นวัด ก็อาจทำให้คนห่างวัดได้

เมื่อเป็นอย่างนี้ จะว่าความผิดพลาดบกพร่องของวัด หรือของคนกันแน่ โปรดพิจารณา

เข้าวัดแล้วพบวัด ก็ชอบวัด อยู่วัด แล้วพบวัดก็ติดวัด

เข้าวัดแล้วพบแต่กิเลส หรืออยู่วัดแล้วเจริญด้วยกิเลส ก็อาจเบื่อวัด รำคาญวัด หรือบางที่อาจเกลียดวัดเลยก็เป็นได้

วัดคืออาราม อารามคือความเป็นวัด

คำว่า อาราม หมายถึง สถานที่ที่เป็นที่รื่นรมย์ คือ เป็นที่เพลิดเพลินทางความสงบสงัด เป็นที่ปราศจากสิ่งอันไม่พึงปรารถนา ทั้งทางรูป ทางเสียง และทางอื่น ๆ ทั้งหลาย ก่อให้เกิดความสงบ ความถูกต้อง นำไปพบมัจจุเทศน์แห่งชีวิต คือ “สมาธิ” และ “สติปัญญา”

บริเวณทั่วไป เป็นไปตามธรรมชาติ นำไปสู่ความวิเวก และความบริสุทธิ์ตามลำดับ นี้คือ บรรยากาศของวัด

ภารกิจของวัด ได้แก่ “การส่งเสริมธรรม” โดย

๑. การเรียน
๒. การปฏิบัติ
๓. การสอน
๔. การอบรม
๕. การเผยแพร่

ธรรม หมายถึง “พฤติกรรมที่รักษาความปกติ” มีลักษณะเป็น “ความถูกต้อง” เป็นการศึกษาปฏิบัติ

๑. ตามตำแหน่งหน้าที่ และสภาพความเป็นอยู่ที่แท้จริง
๒. ตามระเบียบแบบแผน ขนบธรรมเนียมประเพณี
๓. ตามระบบพัฒนาชีวิต คือ

ก. ละชั่ว ทำดี ควบคุมความคิดให้บริสุทธิ์

ข. บุญกริยา คือ ทาน ศีล ภาวนา

ค. แนวการศึกษา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา

๔. เหตุผล คือ ภาวะที่ควรจะเป็น

๕. ความเป็น คือ ภาวะที่กำลังเป็น

ธรรมเท่านั้นเป็นเครื่องป้องกันปัญหา ลดปัญหา และ แก้ปัญหา คือ ความทุกข์

ผู้บริหารวัดได้แก่

๑. พระภิกษุ ผู้บวชเพื่อหาทางพัฒนาชีวิตตามแนวพระศาสนา มีหน้าที่สำคัญ

๒ ประการ คือ

ก. ปฏิบัติชอบตามพระธรรมวินัยด้วยตนเอง

ข. สอนคนอื่นให้ปฏิบัติตาม

มีชีวิตตามแนวอันประเสริฐ คือ

ก. ถือเมตตาเป็นธรรมประจำตน

ข. ยึดมั่นในพระธรรมวินัย อันแบบชีวิตที่บริสุทธิ์เป็นหลัก

ค. มุ่งความสงบเป็นเป้าหมาย

๒. พระภิกษุสงฆ์ คือ พระภิกษุผู้สามารถในการบริหารตนให้ศิลาจารย์วัดรเสมอกัน มีความคิดเห็นไม่เป็นปรปักษ์กัน ปฏิบัติดังงามตามสมณวิสัย อยู่ร่วมกันด้วยดี

๓. เจ้าอาวาสผู้สามารถในการบริหาร

ก. ศาสนบุคคล

ข. ศาสนสถาน

ค. ศาสนกิจ

ง. ศาสนธรรม

จ. ศาสนสมบัติ

ให้อยู่ในสถานที่ที่เหมาะสม โดยเฉพาะให้เกิด

ก. ความสงบเรียบร้อย

ข. ความเจริญงอกงาม

ค. ความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

วัดที่มีคุณลักษณะอย่างนี้ เป็นที่ต้องการของปวงชนชาวพุทธผู้เป็นปกติชน โดยทั่วไป เพราะสามารถนำไปสู่

ความสะอาด

ความสบาย

ความปลอดภัย

ความอบอุ่น

อันเป็นจุดสดมภ์ของชีวิตที่พึงประสงค์ได้

เขาทั้งหลายเหล่านั้นจึงอุปถัมภ์วัดและเข้าวัด

แต่เมื่อเข้าวัดแล้วไม่พบสภาพวัด โดยเฉพาะบรรยากาศ คือ “อาราม” ดังกล่าว ก็ผิดหวัง จึงไม่อยากเข้าวัด ทำให้ชาววัดที่ไม่ทราบข้อเท็จจริง และคนทั่วไปที่ไม่ทราบ เรื่องราวพูดว่า คนห่างวัด

ในเหตุการณ์ที่กล่าวนี้ คนห่างวัดก็ควรถือว่า ดีเหมือนกัน เพราะเขาจะได้ไม่พบ สิ่งเลวร้ายอันตรงข้ามกับบรรยากาศที่แท้จริงของวัด เขาจะได้ไม่เข้าใจ ไม่ต้อง วิดกกังวลอะไรมากต่อไป

สิ่งที่ไม่ต้องการ อยู่ห่างได้ก็ดี จะได้ไม่ต้องเพิ่มปัญหา แต่บางที่เท่าที่เคยพบมา คนนอกวัดที่เป็นตัวการในการทำลายล้างบรรยากาศของวัด เป็นเหตุให้คนในวัดต้อง ปฏิบัติเช่นนั้นก็มี เพราะฉะนั้น การสร้างสภาพวัดซึ่งเริ่มด้วยการสร้างบรรยากาศของ วัด จึงน่าจะต้องร่วมมือกันทั้งคนในวัดและคนนอกวัดทั้งสองฝ่าย จึงจะดี จะให้ฝ่าย ใดฝ่ายหนึ่งแต่ฝ่ายเดียวดำเนินการอาจไม่สำเร็จตามปรารถนาก็ได้ เพราะวัดที่เป็นที่ ทำงานพระศาสนาของพุทธบริษัททั้งสองฝ่าย เมื่อเราต้องการพึ่งวัดก็ต้องปฏิบัติ เพื่อให้วัดได้พึ่งเราบ้าง จึงจะเกิดความเป็นธรรมในวงการพระศาสนา และจะทำให้อยู่ อย่างสบายใจด้วยกัน...